

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN CÔNG SỰ

**PHÂN TÍCH CÁC YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN VIỆC
ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ TRONG NÔNG NGHIỆP
Ở HUYỆN QUANG BÌNH TỈNH HÀ GIANG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
Chuyên ngành: KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN CÔNG SỰ

**PHÂN TÍCH CÁC YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN VIỆC
ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ TRONG NÔNG NGHIỆP
Ở HUYỆN QUANG BÌNH TỈNH HÀ GIANG**

Chuyên ngành: KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

Mã số: 60 62 01 15

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS LƯU NGỌC TRỊNH

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này là công trình nghiên cứu của riêng tôi, chưa công bố tại bất kỳ nơi nào, mọi số liệu sử dụng trong luận văn này là những thông tin xác thực.

Tôi xin chịu mọi trách nhiệm về lời cam đoan của mình.

Hà Giang, ngày tháng năm 2014

Học viên

Nguyễn Công Sự

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới PGS.TS Lưu Ngọc Trinh, người thầy đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn các thầy giáo, cô giáo khoa Kinh tế, khoa Sau Đại học - Trường Đại học Kinh tế & Quản trị kinh doanh Thái Nguyên - Đại học Thái Nguyên đã đóng góp nhiều ý kiến quý báu giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu, hoàn thành luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn tới các Ban lãnh đạo thuộc Ủy Ban Nhân Dân huyện Quang Bình - tỉnh Hà Giang, các đồng chí, đồng nghiệp đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Do bản thân còn nhiều hạn chế nên luận văn không tránh khỏi những thiếu sót, tôi rất mong nhận được những ý kiến đóng góp của các thầy cô giáo và các bạn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Hà Giang, ngày tháng năm 2014

Học viên

Nguyễn Công Sự

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT.....	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG, SƠ ĐỒ.....	vii
MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Ý nghĩa khoa học của đề tài nghiên cứu.....	2
5. Những đóng góp mới của luận văn.....	3
6. Tình hình nghiên cứu đề tài.....	3
7. Kết cấu của luận văn.....	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU.....	4
1.1. Cơ sở lý luận.....	4
1.1.1. Một số khái niệm cơ bản.....	4
1.1.2. Vai trò của việc áp dụng công nghệ trong nông nghiệp.....	7
1.1.3. Nội dung ứng dụng công nghệ trong nông nghiệp.....	8
1.1.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến việc ứng dụng công nghệ trong nông nghiệp....	10
1.2. Cơ sở thực tiễn.....	14
1.2.1. Thành tựu của thế giới về ứng dụng công nghệ trong nông nghiệp.....	14
1.2.2. Thành tựu của Việt Nam về ứng dụng công nghệ trong nông nghiệp....	16
1.2.3. Bài học kinh nghiệm cho Việt Nam về ứng dụng công nghệ trong nông nghiệp.....	17
Tiểu kết chương 1.....	19
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	20

2.1. Câu hỏi nghiên cứu	20
2.2. Phương pháp thu thập số liệu	20
2.2.1. Thu thập số liệu thứ cấp.....	20
2.2.2. Thu thập số liệu sơ cấp	21
2.3. Phương pháp phân tích số liệu.....	22
2.3.1. Phương pháp phân tích	22
2.3.2 Lý thuyết về phương pháp phân tích	24
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu.....	27
Tiểu kết chương 2.....	28
Chương 3: THỰC TRẠNG VÀ CÁC YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN VIỆC	
ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ TRONG NÔNG NGHIỆP Ở HUYỆN	
QUANG BÌNH, TỈNH HÀ GIANG	29
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu	29
3.1.1. Tổng quan tỉnh Hà Giang	29
3.1.2. Tổng quan huyện Quang Bình.....	33
3.2. Thực trạng về ứng dụng công nghệ trong nông nghiệp ở huyện	
Quang Bình, tỉnh Hà Giang	35
3.2.1. Tình hình ứng dụng công nghệ trong chăn nuôi.....	35
3.2.2. Tình hình ứng dụng công nghệ trong trồng trọt	40
3.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến ứng dụng công nghệ trong nông nghiệp	
ở huyện Quang Bình, tỉnh Hà Giang.....	51
3.3.1. Tổng quan về các yếu tố ảnh hưởng trên địa bàn nghiên cứu	51
3.3.2. Phân tích các yếu tố ảnh hưởng đến ứng dụng công nghệ trong	
nông nghiệp ở huyện Quang Bình, tỉnh Hà Giang.....	58
3.4. Phân tích SWOT về ứng dụng công nghệ trong sản xuất nông	
nghiệp trên địa bàn huyện Quang Bình, tỉnh Hà Giang.....	61
3.4.1. Yếu tố bên ngoài.....	61
3.4.2. Yếu tố bên trong	62

Tiểu kết chương 3.....	64
Chương 4: NHỮNG GIẢI PHÁP CHỦ YẾU NHẪM TĂNG CƯỜNG ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ TRONG NÔNG NGHIỆP Ở HUYỆN QUANG BÌNH, TỈNH HÀ GIANG	65
4.1. Một số quan điểm cơ bản về ứng dụng công nghệ trong nông nghiệp	65
4.2. Mục tiêu và định hướng nhằm tăng cường ứng dụng công nghệ trong nông nghiệp huyện Quang Bình - tỉnh Hà Giang.....	66
4.2.1. Mục tiêu của việc ứng dụng công nghệ trong nông nghiệp huyện Quang Bình.....	66
4.2.2. Định hướng trong việc ứng dụng công nghệ trong nông nghiệp huyện Quang Bình	66
4.3. Một số giải pháp chủ yếu nhằm tăng cường ứng dụng công nghệ trong nông nghiệp trên địa bàn huyện Quang Bình, tỉnh Hà Giang ...	68
4.3.1. Đối với Nhà nước	68
4.3.2. Đối với chính quyền địa phương	72
4.3.3. Đối với hộ nông dân	75
KẾT LUẬN.....	77
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	78
PHỤ LỤC	79

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nguyên nghĩa
CN	Công nghiệp
CNH	Công nghiệp hoá
ESCAP	Ủy ban Kinh tế và Xã hội khu vực Châu Á - Thái Bình Dương
GMC	Cây trồng biến đổi gen (Genetically Modified Crop)
GMF	Thực phẩm biến đổi gen (Genetically Modified Food)
GMO	Biến đổi gen (Genetically Modified Organism)
HDH	Hiện đại hoá
HTX	Hợp tác xã
KH-CN	Khoa học - Công nghệ
KHKT	Khoa học kỹ thuật
NN&PTNT	Nông nghiệp và phát triển nông thôn
R-D	Nghiên cứu và phát triển
UBND	Ủy ban nhân dân
UNIDO	Tổ chức phát triển Công nghiệp của Liên Hợp Quốc

DANH MỤC CÁC BẢNG, SƠ ĐỒ

Sơ đồ 1.1: Mô tả khái niệm về công nghệ.....	4
Bảng 2.1: Mô tả địa bàn nghiên cứu tại huyện Quang Bình.....	21
Bảng 2.2: Nội dung phân tích SWOT.....	27
Bảng 3.1: Cơ cấu diện tích gieo trồng cây hàng năm huyện Quang Bình năm 2010 - 2012.....	47
Bảng 3.1: Diện tích, năng suất, sản lượng lúa ở huyện Quang Bình giai đoạn 2010 - 2012.....	48
Bảng 3.3: Sự phân bố tuổi của chủ hộ sản xuất nông nghiệp tại địa bàn nghiên cứu	52
Bảng 3.4: Sự phân bố giới tính của chủ hộ sản xuất nông nghiệp.....	53
Bảng 3.5: Trình độ học vấn của chủ hộ sản xuất nông nghiệp tại địa bàn nghiên cứu	54
Bảng 3.6: Hiệu quả của công tác khuyến nông trong sản xuất nông nghiệp tại địa bàn nghiên cứu.....	54
Bảng 3.7: Diện tích sản xuất nông nghiệp của nông hộ tại địa bàn nghiên cứu	55
Bảng 3.8: Sự phân bố lao động chính tại nông hộ tham gia sản xuất nông nghiệp trên địa bàn nghiên cứu.....	57
Bảng 3.9: Năng suất lúa vụ Hè Thu 2012 tại địa bàn nghiên cứu	58
Bảng 3.10: Các yếu tố ảnh hưởng đến năng suất cây trồng trong nông nghiệp nhằm làm tăng việc ứng dụng công nghệ của nông hộ tại huyện Quang Bình, tỉnh Hà Giang	59
Bảng 3.11: Tóm tắt phân tích SWOT mô hình ứng dụng công nghệ trong sản xuất nông nghiệp trên địa bàn huyện Quang Bình	63

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Nông nghiệp có vai trò quan trọng trong tiến trình phát triển kinh tế của mọi quốc gia. Đó là các chức năng chuyển giao lao động, cung cấp nhu yếu phẩm, thu xuất khẩu, tích lũy tiết kiệm và tạo thị trường nội địa cho hàng hóa sản xuất trong nước. Sự phát triển nông nghiệp trong bất cứ khu vực nào là kết quả của điều kiện tự nhiên thuận lợi, chính sách hợp lý và sự phát triển các thể chế quan trọng. Trong hầu hết các khu vực trên thế giới mà quá trình chuyển đổi nông nghiệp đã được ghi nhận. Năng suất trong nông nghiệp ngày càng gia tăng do có những cải tiến về công nghệ, bao gồm cả hạt giống, phân bón, và kiểm soát nước (Johnston và Kilby, 1975; Mellor, 1976; Gabre Madhin và Johnston, 2002).

Tuy nhiên, bất chấp những nỗ lực của các Bộ Nông nghiệp trong hàng chục năm qua, việc áp dụng các công nghệ nông nghiệp mới vẫn còn thấp. Ví dụ, ở Mozambique dưới 7% số hộ nông nghiệp trồng ngô, một cây trồng chủ lực, sử dụng giống ngô cải thiện. Dưới 5% hộ nông dân sử dụng phân bón và thuốc trừ sâu. Trong khi việc ứng dụng công nghệ trong nông nghiệp được cho là ở mức thấp, rất ít nghiên cứu cố gắng giải thích tốc độ chậm chạp của việc áp dụng các công nghệ nông nghiệp.

Huyện Quang Bình là một huyện trung du miền núi nằm ở phía tây nam của tỉnh Hà Giang, huyện lỵ là thị trấn Yên Bình. Là huyện có nhiều tiềm năng nông lâm nghiệp chưa được khai thác. Tuy nhiên, năng suất lao động vẫn còn thấp và kinh tế hộ nông dân vẫn còn gặp nhiều khó khăn. Một trong những nguyên nhân quan trọng là người dân chưa thực sự có động lực trong việc ứng dụng công nghệ trong sản xuất nông nghiệp. Chính vì vậy nghiên cứu phát triển kinh tế hộ nông dân theo hướng sản xuất hàng hoá là hết sức cần thiết đối với huyện Quang Bình. Chính vì vậy, tác giả chọn đề tài: "***Phân tích các yếu tố ảnh hưởng đến việc ứng dụng***